

8. 11. 2000

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna rozhodnutí ve smyslu § 238a odst. 1 o.s.ř.

O změnu rozhodnutí ve smyslu § 238a odst. 1 o.s.ř. jde tehdy, jestliže okolnosti významné pro rozhodnutí věci byly posouzeny oběma soudy rozdílně, takže práva a povinnosti stanovené účastníkům rozhodnutími jsou podle závěrů těchto rozhodnutí odlišná

O změnu rozhodnutí ve smyslu § 238a odst. 1 o.s.ř. jde tehdy, jestliže okolnosti významné pro rozhodnutí věci byly posouzeny oběma soudy rozdílně, takže práva a povinnosti stanovené účastníkům rozhodnutími jsou podle závěrů těchto rozhodnutí odlišná. Změnou rozhodnutí nelze ovšem rozumět rozdílné právní posouzení, pokud nemělo vliv na obsah práv a povinností účastníků, ale jen takový závěr, který rozdílně konstituuje nebo deklaruje práva a povinnosti v právních vztazích účastníků.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30.10.2000 sp.zn. 21Cdo 2949/99)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí provedením prací a výkonů o dovolání povinné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. prosince 1998, č. j. 21 Co 599, 600/98-64, tak, že dovolání v části zamítl a v části odmítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Na návrh oprávněné Obvodní soud pro Prahu 2 usnesením ze dne 28.11.1997, č.j. 8 E 1400/96-15, nařídil podle "rozhodnutí" Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17.3.1994, č.j. 6C 177/92-54, ve znění "rozhodnutí" Městského soudu v Praze ze dne 20.11.1995, č.j. 21 Co 212/95-90, k vynucení povinnosti povinné vydat oprávněné klíče od garáže, umístěné na pozemkové parcele č. 1320 katastrální území V. a umožnit oprávněné volný příjezd po vnitřní komunikaci podél vnějšího oplocení přes pozemek č. 1318, výkon rozhodnutí uložením pokuty povinné ve výši 10.000,- Kč, kterou povinné uložil zaplatit "na účet Obvodního soudu pro Prahu 2" do tří dnů od právní moci usnesení; zároveň povinné uložil, aby zaplatila "Českému státu" na nákladech výkonu rozhodnutí částku 500,- Kč "na účet Obvodního soudu pro Prahu 2" do tří dnů od právní moci usnesení. Vycházel z toho, že k výkonu navržené rozhodnutí je vykonatelné, že ukládá povinné takovou povinnost, kterou musí provést osobně, a že při nařízení výkonu rozhodnutí nelze zkoumat, zda, případně v jakém rozsahu, povinná uloženou povinnost splnila. Dospěl proto k závěru, že podmínky pro nařízení výkonu podle ustanovení § 351 odst. 1 o.s.ř. byly splněny.

Poté Obvodní soud pro Prahu 2 usnesením ze dne 29.10.1998, č.j. 8 E 1400/96-39, doplnil výrok usnesení ze dne 28.11.1997, č.j. 8 E 1400/96-15, tak, že návrh oprávněné na nařízení výkonu rozhodnutí také k vynucení povinnosti povinné zajistit vytápění bytu v 1. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného žalobkyní (oprávněnou), uložením pokuty povinné, zamítl. Dovodil přitom, že tato povinnost ve vykonávaném rozhodnutí povinné uložena nebyla, a proto se oprávněná nemůže jejího splnění ve vykonávacím řízení domáhat.

K odvoláním oprávněné proti výše uvedeným usnesením soudu prvního stupně Městský soud v Praze

usnesením ze dne 31. 12.1998, č.j. 21 Co 599, 600/98-64, obě usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že nařídil podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17.3.1994, č.j. 6C 177/92-54, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20.11.1995, č.j. 21 Co 212/95-90, k vynucení povinnosti zajistit vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou, vydat oprávněné klíče od garáže umístěné na pozemkové parcele č. 1320 v katastrálním území V. a umožnit oprávněné volný příjezd po vnitřní komunikaci podél vnějšího oplocení přes pozemek 1318 výkon rozhodnutí uložením pokuty povinné ve výši 10.000,- Kč, kterou povinné uložil zaplatit "na účet Obvodního soudu pro Prahu 2" do tří dnů od právní moci usnesení, a dále tak, že oprávněná nemá právo na náhradu nákladů spojených s podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí a že povinná je povinna zaplatit "na účet Obvodního soudu pro Prahu 2" na soudním poplatku z návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí 500,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení; zároveň rozhodl, že žádná z účastnic nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Vycházejí z výroku k výkonu navrženého rozsudku, jímž bylo povinné (žalované) uloženo, aby zajistila vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou (žalobkyní), vydala oprávněné klíče od garáže umístěné na pozemkové parcele č. 1320, katastrální území V., a umožnila oprávněné volný příjezd po vnitřní komunikaci podél vnějšího oplocení přes pozemek č. 1318, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku, dospěl odvolací soud k závěru, že toto rozhodnutí je vykonatelné a že jsou splněny podmínky "pro pozitivní rozhodnutí o všech návrzích oprávněné na nařízení výkonu rozhodnutí". Protože soud prvního stupně v usnesení ze dne 28.11.1997 nerozhodl k návrhu oprávněné na nařízení výkonu rozhodnutí o celém předmětu řízení, protože doplňujícím usnesením ze dne 29.10.1998 návrh oprávněné zčásti zamítl, když vycházel z mylného názoru, že vykonávaný titul nezní na povinnost zajistit vytápění bytu, a protože o nákladech na nařízení výkonu rozhodnutí rozhodl výrokem ukládajícím povinné povinnost k zaplacení soudního poplatku (když oprávněná je od soudních poplatků osvobozena a návrhu bylo vyhověno), konstatoval odvolací soud, že "tato pochybení odstraňuje tak, že obě usnesení mění (§ 220 odst. 1 o.s.ř.)". Námitku oprávněné, kterou uplatnila v odvolání proti usnesení soudu prvního stupně ze dne 28.11.1997, že povinné měla být uložena pokuta vyšší než 10.000,- Kč, protože jde o pokutu v pořadí druhou, odvolací soud nepovažoval za opodstatněnou, neboť "tzv. první pokuta" byla povinné uložena na podkladě jiného exekučního titulu (zároveň odkázal na rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2, sp.zn. 8E 197/93). O podání povinné ze dne 28.12.1997 označeném jako "odvolání povinné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 č. j. 1400/96 ze dne 28.11.1997" odvolací soud nerozhodl (posoudil je jako návrh povinné na zastavení výkonu rozhodnutí) s tím, že o něm musí nejprve rozhodnout soud prvního stupně.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podala povinná dovolání. Namítá, že výkon rozhodnutí neměl být vůbec nařízen, neboť k výkonu navržené rozhodnutí není po stránce materiální vykonatelné. Ve výroku vykonávaného rozsudku není stanoveno, jakým způsobem má být zajištěno vytápění bytu v 1. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, který užívá oprávněná, nejsou v něm přesně vymezeny práva a povinnosti oprávněné a povinné, tj. zejména jakým způsobem a jakými zdroji má být byt oprávněné vytápěn a jaké povinnosti postihují oprávněnou při plnění povinnosti povinné zajistit vytápění bytu. Povinná chtěla oprávněné zajistit elektrické vytápění, avšak tato ji jako majitelku domu odmítá vpustit do bytu a neplní tak své povinnosti nejen ve vztahu k ní, ale i ve vztahu k podniku, který bude vytápění (ať už lokální, nebo centrální) instalovat. Proti výroku usnesení odvolacího soudu o nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení povinnosti vydat klíče od garáže a povinnosti umožnit volný příjezd ke garáži povinná navíc namítá, že oprávněná nepřevzala klíč od garáže, že za její užívání odmítá hradit nájemné, a že příjezd do garáže je volný. Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a aby mu věc vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř., oprávněnou osobou (účastníkem řízení), se nejprve zabýval otázkou, v jakém rozsahu je v

posuzovaném případě dovolání povinné přípustné.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže trpí vadami uvedenými v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř.; to však neplatí, jde-li o dovolání proti rozsudkům, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není (§ 237 odst. 2 o.s.ř.).

Podle ustanovení § 238a odst. 1 o.s.ř. dovolání je též přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvního stupně; to neplatí, jde-li o usnesení o nákladech řízení, o příslušnosti, o předběžném opatření, o přerušení řízení, o pořádkové pokutě, o znalečném, o tlumočném, o soudním poplatku, o osvobození od soudních poplatků, o ustanovení zástupce účastníku nebo jeho odvolání, o nepřipuštění zastoupení, o odměně notáře za prováděné úkony soudního komisaře a jeho hotových výdajích, o odměně správce dědictví a jeho hotových výdajích, rozhodnuto tak, že se zpětvzetí návrhu nepřipouští, nebo tak, že se zpětvzetí návrhu připouští, rozhodnutí soudu I. stupně zrušuje a řízení zastavuje (§ 208); to neplatí o věcech, v nichž bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20.000,- Kč a v obchodních věcech 50.000,- Kč, rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno, popřípadě věc byla postoupena orgánu, do jehož pravomoci náleží, odvolacím soudem potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo řízení zastaveno pro nedostatek pravomoci soudu, odvolání odmítnuto, odvolací řízení zastaveno.

Podle ustanovení § 238a odst. 2 o.s.ř. dovolání podle odstavce 1 písm. a) a b) není přípustné proti usnesením, jimiž bylo rozhodnuto ve věcech upravených zákonem o rodině.

Proti usnesení odvolacího soudu ve věci samé, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, je dovolání přípustné, jestliže odvolací soud ve výroku rozhodnutí vyslovil, že dovolání je přípustné, protože jde o rozhodnutí po právní stránce zásadního významu (§ 239 odst. 1 o.s.ř.). Nevyhoví-li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení přípustnosti dovolání, který byl učiněn nejpozději před vyhlášením (vydáním) potvrzujícího usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, je dovolání podané tímto účastníkem přípustné, jestliže odvolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam (§ 239 odst. 2 o.s.ř.).

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. u usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé (a o takové usnesení jde i v tomto odvolacím řízení), je založena na rozdílnosti (nesouhlasnosti) rozhodnutí odvolacího soudu s rozhodnutím soudu prvního stupně. O nesouhlasná rozhodnutí jde tehdy, jestliže okolnosti významné pro rozhodnutí věci byly posouzeny oběma soudy rozdílně, takže práva a povinnosti stanovené účastníkům rozhodnutími jsou podle závěrů těchto rozhodnutí odlišná. Odlišností nelze ovšem rozumět rozdílné právní posouzení, pokud nemělo vliv na obsah práv a povinností účastníků, ale jen takový závěr, který rozdílně konstituuje nebo deklaruje práva a povinnosti v právních vztazích účastníků. Okolnost, zda odvolací soud rozhodl podle ustanovení § 219 o.s.ř. nebo zda postupoval podle ustanovení § 220 o.s.ř., popřípadě jak formuloval výrok svého rozhodnutí, není sama o sobě významná; pro posouzení přípustnosti dovolání z hlediska ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. je podstatné porovnání obsahu obou rozhodnutí.

Výše uvedené platí i ve věcech, v nichž účastník uplatní v jednom řízení více samostatných nároků. Vymezuje-li občanský soud řád - při splnění zákonných podmínek - jako způsobilý předmět dovolání rozhodnutí odvolacího soudu, má tím na mysli i jednotlivé jeho výroky ve věci samé, jestliže odvolací soud rozhodl o několika nárocích založených, co do předmětu plnění, na samostatném skutkovém základu. I když o těchto nárocích bylo jednáno v jednom řízení a rozhodnuto týmiž rozhodnutími odvolacího soudu a i když se jejich samostatnost nevyjadřuje ve výroku rozhodnutí, neztratily

jednotlivé nároky svou samostatnou povahou. Proto je třeba přípustnost dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. proti rozhodnutí odvolacího soudu o více samostatných nárocích s odlišným skutkovým základem zkoumat ve vztahu k jednotlivým nárokům samostatně bez ohledu na to, zda tyto nároky byly uplatněny v jednom řízení a zda o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15.6.1999, sp.zn. 2 Cdon 376/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č.1, ročník 2000 pod číslem 9).

Také v řízení o výkon rozhodnutí pro vymožení nepeněžitého plnění může oprávněný uplatnit jedním návrhem na nařízení výkonu rozhodnutí vynucení splnění více povinností, které mají, co do předmětu plnění, samostatnou povahu. Proto i v řízení o výkon rozhodnutí platí, že přípustnost dovolání z hlediska ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. proti rozhodnutí odvolacího soudu, jímž byl nařízen výkon rozhodnutí k vynucení splnění více samostatných povinností k nepeněžitému plnění, je třeba ve vztahu k jednotlivým vykonávaným povinnostem zkoumat zvlášť bez ohledu na to, zda o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem či více výroky.

V posuzované věci oprávněná v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí označila za exekuční titul rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17.3.1994, č.j. 6 C 177/92-54, a na jeho základě navrhla nařízení výkonu rozhodnutí (provedením prací a výkonů - uložení pokuty povinné) k vynucení všech v tomto rozsudku uložených povinností. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17.3.1994, č.j. 6 C 177/92 -54 (rozsudek byl v části, která je předmětem řízení o výkon rozhodnutí, potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20.11.1995, č.j. 21 Co 212/95-90, a nabyl právní moci dne 23.1.1996), bylo žalované (v tomto řízení povinné) uloženo, aby zajistila vytápění bytu v 1. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaném žalobkyní (oprávněnou), aby vydala žalobkyni (oprávněné) klíče od garáže umístěné na pozemkové parcele č. 1320, katastrální území V., a aby umožnila žalobkyni (oprávněné) volný příjezd po vnitřní komunikaci podél vnějšího oplocení přes pozemek č. 1318, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

Z výše uvedeného je zřejmé, že výrok k výkonu navrženého rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17.3.1994, č.j. 6C 177/92-54, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20.11.1995, č.j. 21 Co 212/95-90 (exekuční titul), ukládá povinné tři samostatné povinnosti (jiné povinnosti než zaplacení peněžitě částky), které se odvíjejí od odlišného skutkového základu. Soud prvního stupně k návrhu oprávněné na nařízení výkonu rozhodnutí proto rozhodoval (usnesením ze dne 28.11.1997, č. j. 8 E 1400/96-15, a usnesením ze dne 29.10.1998, č. j. 8 E 1400/96-39) o vynucení tří svou povahou samostatných povinností uložených titulem pro výkon rozhodnutí povinné. Odvolací soud pak k odvolání oprávněné proti oběma usnesením soudu prvního stupně rovněž rozhodoval o vynucení splnění těchto tří různých povinností založených, co do předmětu plnění, na samostatném skutkovém základu. Přestože odvolací soud rozhodl jedním výrokem, neztratily jednotlivé vykonávané povinnosti svou samostatnou povahou, a proto rozhodnutí odvolacího soudu ohledně nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení splnění každé z nich má charakter samostatného výroku. To bez ohledu na to, že při nařízení výkonu rozhodnutí byl k vynucení všech těchto povinností zvolen jeden způsob výkonu (provedením prací a výkonů - uložení pokuty podle ustanovení § 351 odst. 1 o.s.ř.). Z toho vyplývá, že přípustnost dovolání povinné proti usnesení odvolacího soudu je třeba posuzovat u každého z celkem tří svou povahou samostatných výroků zvlášť.

Odvolací soud, který označil celý výrok svého usnesení jako "změnu obou usnesení soudu prvního stupně", rozhodl ve věci samé tak, že nařídil výkon rozhodnutí provedením prací a výkonů - uložení pokuty povinné ve výši 10.000,- Kč - k vynucení povinnosti povinné zajistit vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou, povinnosti povinné vydat oprávněné klíče od garáže umístěné na pozemkové parcele č. 1320 v katastrálním území V. a povinnosti povinné umožnit oprávněné volný příjezd po vnitřní komunikaci podél vnějšího oplocení přes pozemek 1318.

Ve srovnání s usneseními soudu prvního stupně ze dne 28.11.1997, č.j. 8 E 1400/96-15, a ze dne 29.10.1998, č.j. 8 E 1400/96-39, odvolací soud v dovoláním napadeném usnesení vymezil práva a povinnosti účastníků rozdílně (diformně) od soudu prvního stupně jen v té části, kterou změnil usnesení soudu prvního stupně (ze dne 29.10.1998), jímž byl zamítnut návrh oprávněné na nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení povinnosti zajistit vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou, tedy jen ohledně nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení jedné ze tří samostatných povinností uplatněných oprávněnou v návrhu na výkon rozhodnutí. V té části výroku usnesení odvolacího soudu, jímž bylo "změněno" usnesení soudu prvního stupně ohledně nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení splnění ostatních dvou povinností uložených vykonávaným rozhodnutím povinné, tj. povinnosti vydat oprávněné klíče od garáže umístěné na pozemkové parcele č. 1320 v katastrálním území V. a povinnosti umožnit oprávněné volný příjezd po vnitřní komunikaci podél vnějšího oplocení přes pozemek č. 1318, odvolací soud ve skutečnosti usnesení soudu prvního stupně nezměnil (přestože svůj výrok jako změnu usnesení soudu prvního stupně i v této části formuloval), ale potvrdil. Soud prvního stupně totiž k vynucení těchto dvou povinností výkon rozhodnutí rovněž a stejným způsobem nařídil.

Pouze ohledně nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení jedné povinnosti - zajistit vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou - dospěl odvolací soud k závěrům rozdílným od soudu prvního stupně, takže jen v této části je usnesení odvolacího soudu usnesením měnícím. Za této situace lze uzavřít, že soudy obou stupňů v dané věci při vymezení práv a povinností účastníků, s přihlédnutím k samostatnosti jednotlivých nároků oprávněné a jim odpovídajících povinností uložených povinné, dospěly ohledně nařízení výkonu rozhodnutí k vynucení dvou povinností - vydat klíče od garáže a umožnit příjezd po vnitřní komunikaci - ke shodným závěrům, a v této části je třeba usnesení odvolacího soudu považovat (bez ohledu na formulaci výroku tohoto usnesení) z hlediska přípustnosti dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. za potvrzující.

Protože usnesení odvolacího soudu ve své potvrzující části není usnesením ve smyslu ustanovení § 238a odst. 1 písm. d) o.s.ř. a protože přípustnost dovolání proti této části usnesení neplyne ani z ustanovení § 238a odst. 1 písm. a), b), c), e) a f) o.s.ř., mohla by přípustnost dovolání proti potvrzujícím výrokům usnesení odvolacího soudu v dané věci vyplývat již pouze z ustanovení § 239 o.s.ř. nebo by ji mohl zakládat některý z důvodů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. Podmínky přípustnosti dovolání uvedené v ustanovení § 239 odst. 1 a 2 o.s.ř. však v dané věci nejsou splněny, neboť odvolací soud ve výroku svého usnesení přípustnost dovolání nevyslovil a povinná ani neučinila návrh na vyslovení přípustnosti dovolání před vydáním usnesení odvolacího soudu. Vzhledem k tomu, že povinná netvrdí, že usnesení odvolacího soudu ve své potvrzující části trpí některou z vad uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř., a že ani z obsahu spisu takové vady nevyplývají, není dovolání směřující proti potvrzujícím výrokům usnesení odvolacího soudu přípustné ani z hlediska ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. Nejvyšší soud České republiky proto dovolání povinné v této části - aniž by se věci mohl dále zabývat - podle ustanovení § 243b odst. 4 věty první a § 218 odst. 1 písm. c) o.s.ř. odmítl.

Po zjištění, že dovolání povinné proti měnícímu výroku usnesení odvolacího soudu je přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř., přezkoumal Nejvyšší soud České republiky usnesení odvolacího soudu v tomto výroku ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř. bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Povinná napadá usnesení odvolacího soudu v jeho měnící části proto, že "usnesení odvolacího soudu trpí vadami, které jsou porušením ustanovení § 251 o.s.ř.", a přitom namítá, že k výkonu navržený rozsudek není po stránce materiální vykonatelný. Z obsahu dovolání (z vyličení důvodu dovolání) tedy vyplývá, že nesouhlasí s právním posouzením věci [dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o.s.ř.].

Právním posouzením je činnost soudu, při níž aplikuje konkrétní právní normu na zjištěný skutkový stav, tedy dovozuje ze skutkového zjištění (skutkové podstaty), jaká mají účastníci podle příslušného právního předpisu práva a povinnosti. Při aplikaci práva jde tudíž o to, zda byl použit správný právní předpis a zda byl také správně vyložen.

Podle ustanovení § 251 o.s.ř. nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Podle ustanovení § 258 odst. 2 o.s.ř. výkon rozhodnutí ukládajícího jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí povahou uložené povinnosti, lze jej provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů.

Při rozhodování o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí pro vymožení nepeněžitého plnění soud - z hlediska jeho věcného posouzení - zkoumá, zda rozhodnutí, jehož výkon je navrhován, bylo vydáno orgánem, který k tomu měl pravomoc, zda je vykonatelné po stránce formální a materiální, zda oprávněný a povinný jsou věcně legitimováni, zda je výkon rozhodnutí navrhován v takovém rozsahu, který stačí k uspokojení oprávněného, a zda vymáhané právo není prekludováno. Způsob výkonu soud určí podle povahy uložené povinnosti.

Soud může nařídit výkon rozhodnutí jen k vynucení té povinnosti, která byla povinné vykonatelným rozhodnutím uložena. Při zkoumání, jaká povinnost byla povinné uložena, vychází z výroku rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje (v případě potřeby vykládaného v souvislosti s odůvodněním rozhodnutí); dokazování o tom, ke splnění jaké povinnosti má být výkon rozhodnutí nařízen, je nepřijatelné. Při výkonu rozhodnutí soud není oprávněn přezkoumávat věcnou správnost rozhodnutí (tj. zda ve věci bylo rozhodnuto v souladu se zákonem); obsahem rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, je soud ve vykonávacím řízení vázán a je povinen z něj vycházet.

Z ustanovení § 251 o.s.ř. a z výše uvedeného mimo jiné vyplývá, že jedním z nezbytných předpokladů pro nařízení výkonu rozhodnutí je materiální vykonatelnost k výkonu navrženého rozhodnutí (exekučního titulu). Z hlediska materiálního je rozhodnutí vykonatelné jen tehdy, jestliže obsahuje přesnou individualizaci oprávněného a povinného, přesné vymezení práv a povinností k plnění, přesný rozsah a obsah plnění a přesně stanovenou lhůtu k plnění. Nesplňuje-li vykonávané rozhodnutí podmínky materiální vykonatelnosti, není rozhodnutím vykonatelným a nemůže být podkladem pro soudní výkon rozhodnutí.

S názorem dovolatelky, že vykonávaný rozsudek je v části výroku, jímž bylo povinné uloženo, aby zajistila vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaném oprávněnou, z hlediska materiálního nevykonatelný, protože v něm nejsou přesně vymezeny práva a povinnosti oprávněné a povinné, zejména, jakým způsobem a jakými zdroji má být byt oprávněné vytápěn a jaké povinnosti postihují oprávněnou při zajištění vytápění, dovolací soud nesouhlasí.

V posuzované věci k výkonu navržený rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17.3.1994, č.j. 6 C 177/92-54, který byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20.11.1995, č.j. 21 Co 212/95-90, a nabyt právní moci dne 23.1.1996, mimo jiné povinné ukládá, aby zajistila vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou, do tří dnů od právní moci rozsudku. Z odůvodnění citovaných rozsudků vyplývá, že soudy obou stupňů v nalézacím řízení shodně posoudily žalobou uplatněný nárok oprávněné původně jako nájemkyně bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, poté, v době rozhodování odvolacího soudu, jako osoby, která má tzv. právo na bydlení v tomto bytě, podle ustanovení § 687 odst. 1 obč. zák. a dospěly k závěru, že povinná jako vlastnice domu čp. 91 v P., K. 8 a současně pronajímatelka bytu v I. poschodí, užívaného oprávněnou, neplní ve vztahu k oprávněné povinnosti pronajímatelky dané jí tímto ustanovením mimo jiné tím, že nezajišťuje vytápění tohoto bytu, přestože podle závěrů znaleckého posudku z oboru strojírenství a energetiky je

stav technický, stav kotle i celé kotelny v domě dobrý a schopný spolehlivého provozu.

Vykonávanému rozsudku v části ukládající povinné zajistit vytápění bytu, který je ve výroku dostatečně určitě identifikován (což ostatně povinná ani nezpochybňuje), nelze upřít vykonatelnost z důvodů neurčitosti jen proto, že neuvádí jakým způsobem a jakými zdroji má být byt vytápěn. Užitím slova “zajistit” ve výroku k výkonu navrženého rozsudku - s přihlédnutím k obsahu jeho odůvodnění - je zcela určitým a úplným způsobem vyjádřena povinnost, kterou má povinná splnit. Z povahy takto uložené povinnosti jako tzv. jiné povinností (srov. § 351 odst. 1 o.s.ř.) vyplývá, že ji může splnit jen povinná osobně (nezastupitelné jednání) a že způsob splnění této povinnosti, včetně výběru zdroje k vytápění bytu, záleží jen na volbě povinné.

Ani další námitka povinné, že ve výroku vykonávaného rozsudku není stanoveno, jaké povinnosti při zajišťování vytápění bytu postihují oprávněnou, není důvodná a nezpůsobuje nedostatek materiální vykonatelnosti vykonávaného rozhodnutí z tohoto důvodu.

Dovolatelce lze sice přisvědčit v tom, že splnění povinnosti povinné zajistit vytápění bytu užívaného oprávněnou předpokládá určitou součinnost oprávněné, v daném případě zejména v podobě povinnosti oprávněné zpřístupnit byt a snášet omezení v užívání bytu v rozsahu nutném pro provedení prací spojených se zajištěním vytápění, avšak taková povinnost oprávněné vyplývá přímo ze zákona (srov. § 668 odst. 2 obč. zák.) a její porušení je sankcionováno (např. náhradou škody). Povinnost oprávněné poskytnout součinnost při plnění povinnosti povinné zajistit vytápění bytu proto nemusela být stanovena ve výroku vykonávaného rozhodnutí, nehledě k tomu, že v dané věci ani být stanovena nemohla, neboť povinná v nalézacím řízení, jak vyplývá z obsahu spisu, vzájemný návrh v tomto směru nepodala. Pokud by povinná nesplnila povinnost zajistit vytápění bytu jen proto, že oprávněná jí neposkytla potřebnou součinnost, pak vedle nároku na náhradu škody jako zákonné sankce by připadalo v úvahu zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř.

Lze tedy uzavřít, že byla-li ve výroku k výkonu navrženého rozhodnutí uložená povinnost vyjádřena tím způsobem, že povinná je povinna zajistit vytápění bytu v I. poschodí domu čp. 91 v P., K. 8, užívaného oprávněnou (jako jedna z povinností pronajimatelky v rámci její povinnosti zajistit nájemci plný a nerušený výkon práv spojených s užíváním bytu podle ustanovení § 687 odst. 1 obč. zák.), je tím určitým a srozumitelným způsobem vymezena povinnost, kterou má povinná splnit. Takové rozhodnutí splňuje podmínky materiální vykonatelnosti.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu v měnicím výroku je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správné. Protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelkou tvrzeno), že by usnesení odvolacího soudu v této části bylo postiženo vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. nebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání povinné směřující proti měnicímu výroku usnesení odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 1 části věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro](#)

[aerolinky ze třetích zemí](#)

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)